

ΦΥΛΛΑΔΙΟ 3:

1. Έστω $f(x, y), (x, y) \in (\alpha, \beta) \times (\gamma, \delta)$ συνάρτηση για την οποία υπάρχουν οι $\frac{\partial f}{\partial x}, \frac{\partial f}{\partial y}$ και είναι φραγμένες σε μία περιοχή του σημείου (x_0, y_0) . Δείξτε ότι η f είναι συνεχής στο (x_0, y_0) .
2. Δείξτε ότι το εφαπτόμενο επίπεδο στην επιφάνεια $xyz = 1$ σε ένα σημείο της επιφάνειας δεν είναι ποτέ οριζόντιο (δηλαδή κάθετο στον κατακόρυφο άξονα των z).
3. Θεωρήστε τη συνάρτηση $f(x, y) = x^2 - y^2$. Σχεδιάστε το γράφημα της $z = f(x, y)$ και τις καμπύλες στάθμης $f(x, y) = c$ για $c = 0, -1, 1$. Επίσης βρείτε το σημείο της επιφάνειας $z = f(x, y)$ όπου το εφαπτόμενο επίπεδο είναι παράλληλο στο $z = 2x - y$.
4. Βρείτε την εξίσωση του εφαπτόμενου επιπέδου της επιφάνειας $\sin(x + y) + \tan(y + z) = 1$ στο σημείο $P = (\pi/4, \pi/4, -\pi/4)$ καθώς και το μοναδιαίο κάθετο διάνυσμα αυτής στο P .
5. Έστω η συνάρτηση $F : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}$ με $F(x, y, z) = x^2y + ye^x - z$. Βρείτε το εφαπτόμενο επίπεδο στην επιφάνεια $F(x, y, z) = 0$ στο σημείο της $P(0, 1, 1)$.
6. Έστω $f(x, y, z) = z(\sin x)^{\cos y}$. Βρείτε αριθμούς A, B, Γ, Δ τέτοιους ώστε

$$\lim_{(x,y,z) \rightarrow (\pi/6, \pi/3, 1)} \frac{|f(x, y, z) - Ax - By - \Gamma z - \Delta|}{\sqrt{(x - \pi/6)^2 + (y - \pi/3)^2 + (z - 1)^2}} = 0.$$

Να βρεθεί το εφαπτόμενο επίπεδο της f στο $(\pi/6, \pi/3, 1)$.

7. Θεωρήστε τον μετασχηματισμό $T : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2, (x, y) \rightarrow (u, v) = T(x, y) = (x^3 - 3xy^2, 3x^2y - y^3)$ του επιπέδου, και εξετάστε κοντά σε ποιά σημεία αυτός αντιστρέφεται τοπικά.
8. Δείξτε ότι υπάρχουν διαφορίσιμες συναρτήσεις $f, g : U \rightarrow \mathbb{R}$, ορισμένες σε ένα ανοικτό σύνολο $U \subset \mathbb{R}^2$ που περιέχει το σημείο $(1, 1)$, τέτοιες ώστε $f(1, 1) = g(1, 1) = 1$ και $[f(x, y)]^{g(x, y)} = x$ και $[g(x, y)]^{f(x, y)} = y$ για κάθε $(x, y) \in U$. Να βρεθούν επιπλέον οι μερικές παράγωγοι $f_x(1, 1), f_y(1, 1), g_x(1, 1), g_y(1, 1)$.
9. Αποδείξτε ότι υπάρχει $\varepsilon > 0$ και γνησίως φθίνουσα C^∞ -συνάρτηση $\phi : I_\varepsilon \rightarrow \mathbb{R}$, ορισμένη σε ανοικτό διάστημα $I_\varepsilon = \{x \in \mathbb{R} : 4 - \varepsilon < x < 4 + \varepsilon\}$, έτσι ώστε $\phi(4) = 2$ και $[\phi(x)]^x = x^{\phi(x)}$ για $x \in I_\varepsilon$.
10. Εξετάστε αν υπάρχουν διαφορίσιμες συναρτήσεις $f = f(x, y)$ και $g = g(x, y)$, ορισμένες (x, y) σε ανοιχτή περιοχή του $(0, 0)$, με $f(0, 0) = 0, g(0, 0) = 0$ και οι οποίες ικανοποιούν το σύστημα των εξισώσεων $fg^2 + \sin g = x$ και $e^{fg} - \sin f = y + 1$.
11. Αποδείξτε ότι υπάρχει C^∞ συνάρτηση $z = \phi(x, y)$ ορισμένη για (x, y) σε ανοιχτή περιοχή U του $(3, -2) \in \mathbb{R}^2$, με $\phi(3, -2) = 1$ έτσι ώστε $\phi^6(x, y) + x\phi^2(x, y) + 5y\phi(x, y) + y^2 + 2 = 0, (x, y) \in U$, εν συνεχεία βρείτε τα μοναδιαία διανύσματα $\vec{u}$ στην κατεύθυνση των οποίων η κατευθυνόμενη παράγωγος $\partial_{\vec{u}}\phi(-3, 2) = 0$.
12. Έστω η επιφάνεια $S, F(x, y, z) = xy + z + 3xz^5 - 4 = 0$. Αποδείξτε ότι η S είναι πλησίον του $(1, 0, 1)$ το γράφημα μιας C^1 συνάρτησης $z = \phi(x, y)$. Υπολογίστε τις παραγώγους $\frac{\partial z}{\partial x}, \frac{\partial z}{\partial y}$ στο σημείο $(1, 0)$.
13. Θεωρούμε την καμπύλη $\sin(x + y) + \cos(x - y) - x = 1$. Δείξτε ότι τοπικά στο $(0, 0)$ η καμπύλη είναι το γράφημα μιας C^1 συνάρτησης $y = f(x)$ και υπολογίστε την $f'(0)$.
14. Προσδιορίστε τα σημεία (a, b) της καμπύλης $F(x, y) = x^3 + y^3 - 3xy = 0$, πλησίον των οποίων η καμπύλη είναι το γράφημα μιας C^1 συνάρτησης $y = f(x)$. Υπολογίστε σε αυτά τα σημεία την παράγωγο της f και αποδείξτε ότι ένα από αυτά τα σημεία είναι και το $(3/2, 3/2)$.

15. Εξετάστε αν το σύστημα $xv + yu + z + u^2 = 0, xyz + u + v + 1 = 0$ περιέχει υπό πεπλεγμένη μορφή συναρτήσεις $u = f(x, y, z), v = g(x, y, z)$ σε περιοχή του $(2, 1, 0, -1, 0)$ και υπολογίστε τις μερικές παραγώγους των f και g στο σημείο $(2, 1, 0)$.
16. Έστω $f : \Omega \subset \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}, \Omega$ ανοικτό και $\Gamma = \{(x(t), y(t)) : a \leq t \leq b\} \subset \Omega$ με $(x'(t))^2 + (y'(t))^2 \neq 0, \forall t \in [a, b]$. Έστω $\max f(x_0, y_0), (x_0, y_0) = (x(t_0), y(t_0)), t_0 \in (a, b)$, και έστω $\nabla f(x_0, y_0) \neq 0$. Δείξτε ότι το σύνολο στάθμης $C = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : f(x, y) = f(x_0, y_0)\}$ τοπικά περί το (x_0, y_0) είναι γράφημα συνάρτησης ως προς κάποιον από τους άξονες, και δείξτε ότι η Γ εφάπτεται στην C στο (x_0, y_0) .
17. Να μελετηθούν τα κρίσιμα σημεία της συνάρτησης $f(x, y) = \frac{9x}{x^2+y^2+1}$.
18. Έστω $f : \Omega \rightarrow \mathbb{R}, \Omega \subset \mathbb{R}^n$ ανοικτό, C^2 συνάρτηση και $\vec{a} \in \Omega$ ένα κρίσιμο σημείο αυτής, αν λ μια ιδιοτιμή του πίνακα $H = \left(\frac{\partial^2 f}{\partial x_i \partial x_j}(\vec{a}) \right)$ και $\vec{u} \in \mathbb{R}^n$ είναι ένα αντίστοιχο ιδιοδιάνυσμα με $\|\vec{u}\| = 1$, θεωρήστε τη συνάρτηση $g(t) = f(\vec{a} + t\vec{u})$ σε περιοχή του 0 και αποδείξτε ότι $\frac{dg}{dt}(0) = 0, \frac{d^2g}{dt^2}(0) = \lambda$.
19. Έστω $f : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}$ διαφορίσιμη συνάρτηση. Αν η f παρουσιάζει ακρότατο στο $a \in \mathbb{R}^3$ να αποδείξετε ότι $\nabla f(a) = 0$. Επιπλέον να μελετήσετε τα κρίσιμα σημεία της $f(x, y) = 12xy - 2x^2 - y^4$.
20. Μελετήστε ως προς τα ακρότατα την $f(x, y) = x^2 + y^2 - x^4$ για $x^2 + y^2 \leq 1$.
21. Έστω $a > b > 0$. Δείξτε ότι η συνάρτηση $f(x, y) = (ax^2 + by^2)e^{-(x^2+y^2)}$ έχει ολικό μέγιστο στο σημείο $(1, 0)$, δηλαδή $\max f(x, y) = a/e$.
22. Μελετήστε ως προς τα ακρότατα τη συνάρτηση $f(x, y) = 1 + x^2 - y^2$.